

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insetate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v redniškem posloppju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

št. 18.

V Ptuj v nedeljo dne 4. septembra 1904.

V. letnik.

oga bode mo volili za dežel- ega poslanca v četrti kuriji ptujskem volilnem okraju?

Klerikalna stranka je za četrto občno kurijo bodočih deželnozborskih volitvah v ptujskem volilnem okraju nastavila dvornega svetovalca in državnega poslanca doktorja Miroslava Ploj-a, o kojem v naši letošnji 15. številki že nekoliko spregovorili in sicer z ozirom na politični shod pri Veliki kuriji, katerega je ondi sklical ta „dični“ državni poslanec dne 3. julija t. l. Tega moža toraj želijo in želijo klerikalni kolovodje vsiliti slovenskemu prebivalstvu ptujskega volilnega okraja tudi še za deželnega poslanca, moža, ki je svojo poslaniško nezanesljivost, oziroma zanemarjanje poslaniških dolžnostij že kot državni poslanec dovolj jasno pokazal. In in jeza se morata ob enem polotiti človeka, ki pomisli, za kake buteljne imajo slovenske volilne prvaški matadorje, ki mu priporočajo, boljše in eno vsiljujejo za deželnega poslanca moža, ki je dr. M. Ploj. Smešno je slišati o tej priporočitvi, ako premislimo in prevdarimo dosedanje poslaniško delovanje tega poslanca, ki je k večjemu kakem shodu samemu sebi slavo speval ali pa pustil od farških listov peti in ki se je ob času odhajanja državnega zbora istega izogibal, namesto da se v zbornici potegoval za blagor in pravice volilcev. Čehom na ljubo zanemarjal je dolžnosti do svojih volilcev na Štajerskem. Plačati si dan na dan lepih 10 goldinarjev, akoravno se ni udeleževal. In vsi ti lepi denarji pridejo iz

žuljave roke stiskanega davkoplačilca, ki mora dolgo časa v mrazu ali v vročini trdo delati, zraven pa še znabiti glad in žejo trpeti, predno zasluži to svoto denarja, katero tak poslanec kakor je dr. M. Ploj na eden dan za nič in zopet za nič potegne. Glejte vi volilci kmečkega in delavskega stanu, ali ni to grozna krivica? Ali se vam ne krade takorekoč denar iz žepa? Ogoljufani ste predi in zadi, ker morate človeku za nekaj plačevati, česar si ne zasluži. Vsak svetnik ima, kakor se pravi, roke k sebi obrnjene. Tak svetnik je pa tudi dvorni svetnik dr. M. Ploj in taki svetniki so vsi njegovi priporočevalci. Lasten žep je njihog bog, akoravno zmes govorijo tudi o pravem Bogu.

Nekoliko je pa ravnanje dr. M. Ploja kot državnega poslanca tudi razumljivo. Dr. Ploj se kot visok državni uradnik neče zameriti vladi, pri kateri ima presneto mastno službo, ki mu nese na leto okroglih 16 tisoč kron. Vsak služabnik, ki ima dobro službo, se za isto boji; boji se pa tudi zamere nasproti svojemu gospodarju. Raji vsakoršnemu povelju svojega gospodarja brez ugovora ustreže, in če bi bilo tisto morebiti zdravi pameti še tako nasprotujoče in enemu ali več ljudem škodljivo, za nje brezvestno večkrat raje tak služabnik, ki ni dovolj trdnega značaja, stori krivico, nego da bi svojega gospodarja na njegovo neopravičeno ravnanje opozoril, ž njim zategadelj navskriž prišel in morda še celo dobro službo izgubil. Glejte volilci, približno enako razmerje je med vlado kot gospodarjem ali delodajalcem in med državnim poslancem in dvornim svetnikom dr. M. Plojem kot njenim uslužbencem.

Pregovor pravi: Nikdo ne more ob enem dvema

gospodoma zvesto služiti. Resnica je. Dr. Ploj služi pri vladi kot dvorni svetnik, toraj je uslužbenec vlade. Ob enem je pa tudi uslužbenec volilcev-davkoplačilcev, ki so ga za svojega zastopnika izvolili in s kojih denarjem se dr. Ploj plačuje. Vlada in ljudstvo pa sta dva nasprotna faktorja, vsaj je to tako videti, ako vzamemo v poštev njune neprestane medsebojne terjatve.

Vlada terja od ljudstva vsemogoče davke, denarne in krvne, — prebivalstvo pa tudi želi od vlade svojih pravic. Vlada stavi svoje terjatve energično in če se ji zdi, s krepkim povdarkom, da se ji — hočeš, nočeš, moraš — takoj ustrezne, a davkoplačilci morajo prositi in moledovati za to, kar jim gre, in vkljub temu se jim njihove opravičene prošnje, oziroma zahteve, še dostikrat odbijejo. Za blagor in srečo svojih volilcev vneti poslanci še tu in tam kaj dosežejo, toda od poslanca, ki nima sočutja do svojih volilcev, ki se brati in pajdaši s tujimi poslanci, ki tem na ljubo zanemarija svoje poslaniške dolžnosti in ki se boji zamere pri višjih vladnih krogih, od takega poslanca se ne da pričakovati plodnosnega in vspešnega delovanja. Za revščino svojih volilcev, svojih rojakov mu je tolikor mar, kakor lisici za tarnanje uboge oferce, kateri je edino kokoš odnesla.

Vrana vrani ne izključe oči in tako se pač g. dvorni svetnik dr. Ploj s svojimi gospodi tovariši in prijatelji v visokih službah (pri vladi) noče staviti v nasprotje in to bi moral na vsak način storiti, ako bi hotel za svoje volilce tako skrbeti, kakor se to za vestnega in nesebičnega poslanca spodobi.

Za svoje volilce le tisti poslanec pri vladi — bodisi pri deželni, bodisi pri državni — kaj izposluje in pridobi, ki se za njihove zahteve in terjatve neprenehoma poteguje ter na merodajnem kraju resnično tudi vedno in odločno terja in zahteva, česar je njegovim volilcem treba ter kolikor možno preprečiti in zabraniti skuša vse, kar bi bilo volilcem v škodo in kvar.

Ali pa to stori dr. M. Ploj? Ne. Vsaj dosedaj tega ni storil, ker se pogostoma na merodajnem mestu celo pokazal ni, kjer bi imel za svoje volilce nastopati, se za olajšavo njihovih teženj potegovati ter jim boljše bodočnost pripravljati. Gliha v kup štrih in tako ga tudi izkoriščevalci ljudstva, naj že tičijo v črnih ali drugih suknjah, za deželnega poslanca toplo priporočujejo — bolje vsiljujejo — ker vejo, da bi dr. Ploj deloval le za nje (ako sploh misli za koga česar storiti), kakor pa za ubogo, priprosto ljudstvo.

Poslanec iz četrte splošne kurije se mora v zbornici potegovati v prvi vrsti za blagor kmečkih in delavskih deželjanov, kajti od teh je izvoljen, te on zastopa. Dosedaj priprost delavec v deželnem zboru ni imel nobenega zastopnika, ki bi se potegoval tamkaj za njegove pravice, za njegov korist, in vendar mora ubogi delavec ravno tako davek plačevati, kakor kak bogatin, in sicer v primeri še veliko več-

jega. Pri vsaki reči, ki jo kupi, je že davek zarajen nadalje je takozvana vojaška taksa i. t. d. Kmet davek se od delavcev še bolj strogo terja, kakor pr. od posestnikov zemljišč, za katere so v posebnih slučajih nekatere olajšave upeljane. Na podlagi opravičene potrebe in navedenih okolščin se je tudi delavcem pripoznala pravica, da smejo voliti poslance, ki jih boče pri vladi zastopal. Ta volitev se bo vršila letos dne 20. septembra. Noben previdni pametni volilec — bodisi kmet ali delavec — ne voli dr. Ploj-a, ker s tem bi si storil samemu sebi največo krivico.

Dragi moji, pojdite v kako mesto pa bodete deli tamkaj, koliko je ondi lepo oblečenih in dobrerejenih gospodov, ki brezposelno pohajkujejo ter v samega dolgega časa ne vejo kaj početi. Mnogo manj njimi je še v najboljših letih, kljub temu jim treba več „delati“, ker so svoje delo „že storili“. Ti so takozvani penzionisti ali prevžitkarji države.

Seveda mislimo tukaj le une lenuharje, ki so šli prerano v pokoj (penzijo), ki bi še lahko deset letja svojo službo opravljali, pa jim lenoba ali klenozna družega (!) tega ni pripustila. Glejte ljudje bodite za te postopache skrbi država in dežela, za take ljudi je denarja dovolj in ti ljudje so posebni prijatelji dr. Ploj-a. Kmet in delavec, ki sta se celo svoje življenja trudila od zore do mraka z mučnim in napornim delom, sta za visoke gospode malovažna; njuno starost, ko sta prišla resnično že ob vso moč, se vlada malokaj ali pa čisto nič ne briga, prepričana sta sama sebi ali pa milosrčnosti sorodnikov in drugih sočutnih ljudi. Večer njihovega življenja je navadno le doba pomanjkanja, žalosti in trpljenja, med tem ko je celo življenje višjih slojev veselica, koje vspored ali program je uživanje, veselje in razkošje. Glejte, teh pijavk prijateljev „dični“ dr. M. Ploj, ti so njemu najbliže stojajoči ljudje; deloma so njegovi tovariši, deloma pa so bili njegovi predpostavljeni. Te ljudi vlada neguje in „cartla“ in dr. Ploj zvesto pomaga, ker je vladni svetovalec. Kmetje, delavci, ljubljenci dr. Ploj-a niste, to Vam lahko z mirno vestjo povemo. Sploh je skrb in ljubezen dr. M. Ploja do slovenskega ljudstva jako hladna in neznatna, akoravno ga pervaj v tem oziru vedno povelečujejo; to namreč že kaže njegovo zasebno življenje, kajti vzel si je za ženo trdo Nemko, ki mu je prinesla k hiši milijone krogor in pokazal je s tem korakom, da ga prevladuje nesebičnost in častiželjnost, kakor pa ljubezen do svojega ljudstva. Ako je pa dr. Ploj zares tak zaklesovražnik nemškega naroda, kakor ga pervaki volilcem predstavljajo, tedaj je ta mož ravno tako nehvaležen, kakor je sebičen. Njegova nedoslednost je znana; plašč obrača vedno tako, kakor veter piše. Pa kakor se klerikalni agitatorji vedno in povsod lažejo, kjer se gre za doseganje njihovih zvitih nakan, tako se tudi tukaj poslužujejo laži ali pa so — celo kratkovidni in nevedni. Dr. Ploj namreč večinoma in najraje občuje v nemških družbah in to ne samo zavoljo njegovih stanovskih

razmer, temuč iz osebnega nagnjenja. In kako bi to zamoglo biti drugače? Nemški narod mu je dal bogato ženo, koje premoženje mu že samo ob sebi zagotavlja brezskrbno življenje. Nemka je mati njegovih otrok, Nemka je gospodinja v njegovi hiši! Nemški je uradni jezik v naši državi, katero hvala Bogu že skozi stoletja in stoletja vladajo vladarji iz nemške rodovine in v kateri ima Dr. Ploj mastno službo dvornega svetovalca.

Klerikalni prenapetneži, priliznjeni agitatorji Vam, slovenski volilci, mečejo pesek v oči, ako Vam čenčijo o izmišljenih zaslugah dr. M. Ploj-a, kojega Vam priporočujejo in vsiljujejo za deželnega poslanca. Vsemogoče obljube se Vam delajo sedaj pred volitvijo, a potem bodete, ako izvolite za poslanca dr. Ploj-a, od njega v deželnem zboru ravno tako pozabljeni in zapuščeni, kakor so bili pozabljeni in zapuščeni tisti volilci, ki so po nasvetu klerikalnih zapeljivcev tega moža v državni zbor poslali. Dobro si toraj to naše svarilo premislite in prevdajte in držite so trdno našega nasveta, ki Vam veli:

Volilci ptujskega volilnega okraja, izvolite enoglasno za deželnega poslanca

g. Franc Vračko

posestnika in načelnika okrajnega zastopa gornjeradgonskega, kajti ta je mož iz Vaše srede, ki živi z Vami in med Vami, ki dobro spozna Vaše težnje in britkosti, Vaše želje in zahteve. Vračko je sam kmet ter pride kot tak vsak dan z delavci v dotiko, toraj so mu tudi razmere delavskega stanu znane dobro dovolj, gotovo bolj, kot kakemu dunajskemu gospodu, kakoršen je dr. Ploj. Mož, ki živi med kmečkim in delavskim ljudstvom, bolje ve, kje da ga čevelj tišči, kakor kak dunajski dohtar, in makar če je tudi dvorni svetovalec; visoki gospodje imajo za potrebe nižjih stanov le redkokedaj spoznanja, le prav malo kedaj kažejo za revne priproste ljudi sočutja in le v prav redkih slučajih se pripeti, da za njihov blagor kaj žrtvujejo, — priprosto ljudstvo jim je le nekaj material, s kojim si svojo srečo gradijo.

Vsak človek za svoj stan, za svoje stanovske tovariše najbolj skrbi. Kmet si želi vzboljšanje položaja kmečkega stanu, uradnik pa uradniškega — ali kakor se navadno pravi — gosposkega stanu.

Vračko je kmet, dr. Ploj pa je uradnik — visok gospod — toraj Vam ni težko ganiti, kateri da je Vaš mož!

Volitev se bode vršila tajno, to se pravi tako, da se ne bode vedelo, katerega kandidata posamezni volilec voli. Zapisati se mora njegovo ime na volilni listek, kateri se nato skupaj zgane ter volilnemu komisarju odda, ki ga dene v volilno posodo brez da smel pogledati, čegavo ime je na njem zapisano.

Volitev, ko je volitev končana, se smejo volilni listeki vrsti prečitati in glasi posameznih kandidatov sečeti. Volilci, ne bojte se toraj Vaših strahonetov in nasilnežev in ne dajte se zapeljati potuhnjenim in

priliznjenim zapeljivcem. Korajžno stopite na volišče ter volite poslancem moža, ki je Vašega zaupanja popolnoma vreden, in ta je naš kandidat:

g. **Franc Vračko**, kmet v Orehovesi in načelnik okrajnega zastopa gornjeradgonskega, ki je mož poštenjak od pet do glave, ki je Vaš prijatelj in tovariš.

Vojska med Rusi in Japonci.

Ruska križarka „Novik“, ki je po hudi pomorski bitki dne 10. avgusta mislila zbežati v wladiwostoško pristanišče, bila je na potu od Japoncev zasačena ter tako močno prestreljena, da se je potopila. Zaradi razburkanega morja se je rešilo le malo moštva.

Ruski bojni ladji „Askold“ in „Grozowoj“ sta zbežali v kitajsko pristanišče Šangaj, kjer sta nameravali svoje v bitki dobljene poškodbe popraviti. Ko po pretečenih 24 urah pristanišča niste zapustili (toliko časa se namreč sme bojna ladja vojskujoče države v nevtralnem pristanišču muditi), je kitajski cesarjev namestnik ruskemu poveljniku zapovedal, da ima ladji razorižiti. Nekaj časa se je ta sicer obotavljal temu povelju ustreči, toda slednjič se je vendar udal, ko mu na nobeno stran ni kazalo se drugače izviti. Zunaj na morju so na ruski ladji namreč prežale japonske bojne ladje, ki bi je bile gotovo uničile, kakor hitro bi se iz pristanišča ganili. Moštvo zazoroženih ladij je kitajska vlada poslala domov na Rusko. Ruska križarka „Diana“ poiskala si je zavetje celo v daljnem francoskem pristanišču Saigon v Zadnji Indiji, kjer misli biti varna pred zasledujočem sovražnikom; Francoska je namreč zaveznica Rusije in je toraj mogoče, da se poveljnik „Diane“ v svojem zaupanjem ne bode ogoljufal.

Wladiwostoško eskadro je japonski admiral Kamimura dne 14. avgusta v hudi bitki skoraj popolnoma uničil. Ruska križarka „Rurik“ potopila se je med bitko, križarki „Rosija“ in „Gromoboj“ pa sta bili tako prestreljeni, da so ju Rusi komaj spravili nazaj v pristanišče, kjer jim ni druzega kazalo, kakor lepi in dragi ladji potopiti. Od moštva teh dveh ladij je bilo sto mrtvih in pa čez 300 ranjenih. Kapitan Dabi je bil v tej bitki dvakrat hudo ranjen, kljub temu je do zadnjega trenutka junaško vztrajal na svojem mestu.

Rusko pomorsko silo v Izhodnji Aziji so na ta način Japonci do dobra strli in le malo je upanja, da bi se zamogli ondi Rusi v doglednem času svojim sovražnikom na morju vspešno v bran postaviti, in če bi tudi tje dospelo vso baltiško brodogradnjo. To pa pred spomladjo gotovo ne bode priplulo tje, toraj je bojna igra v Izhodni Aziji začasno končana, ako se ne zapletejo v njo druge države, kar ni čisto neverjetno.

Kakor so Japonci Ruse na morju do dobrega „naučili manire“, tako jim tudi na suhem donasajo dokaze na dokaze, da zmaga ni vedno ondi, kjer je večja moč, pretirana samozavest in ošabno in zanič-

ljivo preziranje svojega nasprotnika, temuč ondi, kjer je neustrašljivost, junaški pogum, vztrajnost in zaupanje v srečen izid započetega boja.

Trdnjavo Port Artur, o katerej se je zaradi njenih orjaških in jako pripravnih utrdb trdilo, da je nepremagljiva, so Japonci skoraj že popolnoma zavzeli. Poveljnik posadke, general Stössel se sicer jako junaško brani, toda konečno bode vendar omagal in Japonci se bojo polastili te „pedi zemlje“, kjer so Rusi mislili biti vekovečno gospodarji. Veliko tisoč in tisoč Japoncev je že našlo smrt pred portarturškimi utrdbami in na tisoče jih še bo, pa japonski vojaki grejo radi v smrt, samo da se ostalim tovarišem posreči priti preko njihovih trupel v trdnjavo Port Artur, katero njim je njihov ljubljani cesar zaukazal za vsako ceno priboriti. Vsak posamezen japonski vojak je junak, kakoršnih ima le redko kaka armada.

Na severnem bojišču v Mandžuriji je bojno orožje za nekaj časa mirovalo, zadnje dni pa sta se sovražnika zopet krepkeje sprijela in bila je že več jako krvavih bitk — posebno okoli Liaojanga, — v katerih je padlo na tisoče vojakov. Morda se vrši, ravno ko to pišemo, velika odločilna bitka, o katerej bodemo našim čitateljem prihodnjič obširneje poročali.

Spodnje-štajerske novice.

Lastno ženo umoril. Dne 20. avgusta našli so na železnični progi med Ptujem in Mošganjci truplo 23 letne kmetice Marije Šegula iz Dornove pri Ptuju. Akoravno se je mož umorjene ženske takoj drugo jutro prijokal v Ptuj in tukaj pripovedal, da mu je iz romanja gredočo ženo vlak povozil in je za ranjko tukaj tudi naročil železen nagrobni križ, vendar se je med ljudstvom vzbudil sum, da je ženo najbrž sam umoril, ker se je znalo, da sta dva zakonska živela v vednem prepiru. In res se je dognalo sledeče: Posestnik Ožbolt Šegula, p. d. Kralj, v Dornovi pri Ptuju bil je jako zaničkerni zapravljivec. Prodal je od hiše, oziroma posestva, kar se je dalo. Ko je slednjič vendarle spredel, da zna na ta način vso posestvo iti rakom žvižgat, dal je še svojo polovico posestva na svojo ženo prepisati. Ko mu pa nato nihče ni hotel več upati, ga je začelo grevati, da se je posestvu odpovedal. Vsled tega je imel do svoje žene vedno večjo mržnjo in začel je premišljevat, kako da bi se je iznebil. Posvetoval se je v tej zadevi s žnidarjem Alojzijem Muršič-em iz Dornove. Že dne 7. avgusta sta sklenila imenovano žensko umoriti, kar sta v noči od 19. do 20. avg. tudi storila. 19. avg. povabil je Šegula svojega tovariša, naj pride zvečer k njemu, da bodeta svoj sklep izpeljala. Ko prideta v spalnico nesrečne žrtve, sta ji nemudoma okoli vratu zadrnila jermen, ko se sirota še dobro zavedla ni. Nato sta jo vlekla v lojpo ali vežo (Vorhaus), kjer sta imela za svojo krvavo delo že vse „pripravljeno.“ Glavo sta ji položila čez škaf, kamor sta kri vlovila.

Najpreje jo je udaril mož trikrat s sekuro po glavi, in da bi bilo delo še bolj popolnič storjeno, je še Muršič enkrat udaril. Kri sta pustila v škaf odteči, katerega sta potem v Pesnico izpraznila, posodo razbila ter kose posebič v vodo pometala, da bi na ta način sled dobro zakrila. Tudi doma sta pridno vsak krvav madež odstranila, nato pa si (kakor na kakem furovžu) z jedjo in šnopsom postregla ter se medtem posvetovala, kaj je z mrtvim truplom storiti. Krojač Muršič je predlagal, da bi mrtvo truplo v uto za slamo položila ter uto užgala, da bi vse skupaj zgorelo. Temu pa Šegula ni privolil, ker se je za svojo hišo bal, ki stoji v bližini. Zdaj je Muršič nasvetoval, mrtvo na železnični tir položiti, naj jo vlak razmečka. Sklenjeno, storjeno. Izslekla sta umorjeni krvava oblačila, oblekla jo v praznična, zvezala ji roke in noge skupaj ter nesla na drogu kakor zaklanega prašiča na železnično cesto, kjer sta ji odvzela vezi, vtaknila v žep okoli 5 kron denarja ter jo položila na tir (šine) ravno ko je prihajal brzovlak. Na ta način sta se mislila proti vsakemu sumu okovariti. Muršič se je podal nato k svoji ljubici, da bi ta v slučaju zasledovanja zamogla pričati, da je bil dotično noč pri njej, Šegula pa je spravil krvava oblačila v vrečo (žakelj) ter vse skupaj v Pesnico vrgel. Vlak je zdrobil (oziroma porezal) mrtvemu truplu samo roke in noge; glava ni prišla pod kolesa. Sekirini udarci na glavi in pa pomanjkanje krvavih sledi na tiru so bili vzrok suma, ki se je takoj polastil sodnijske komisije ter letel v prvi vrsti na moža umorjene ženske. Po dolgem izpraševanju je zverinski človek konečno svojo hudodelstvo žandarjem obstal, ki so ga nato seveda takoj uklenili ter z vrednim tovarišem njegovim, že večkrat kaznovanim krojačem Muršičem, ces. kr. okrajni sodnji v Ptuju izročili.

Telegram: Alojzij Muršič, ki je Šeguli pomagal njegovo ženo umoriti, je baje bil sotrudnik „Domovine.“

Javno vprašanje. Slavnemu ces. kr. okrajnemu glavarstvu v Ptuju se stavi uljudno javno vprašanje, ali smejo duhovniki od svojih faranov terjati oziroma beračiti vinskega mošta in zrnja?

Mnogo kmetov.

Kranjski pankert ali kakor se ta gnjusad sama imenuje „Slovenski Štajerc“ se je koj hitro v začetku svojega obstanka v pravi luči pokazal. Pisač te cunje namreč blati v svoji 2. številki moža, ki je nehvaležneža pred kratkimi leti rešil iz sile in bede, ko je bil dotičnik od leskovškega konzuma iz službe Odpuščen ter iskal pomoči in rešitve iz njegovega žalostnega položaja. S povzdignjenimi rokami je takrat prosil ptujskega župana, gospoda Ornig-a — zaupajoč v njegovočlovekoljubje, sočutje in milosrčnost, — da bi mu blagovolil iz hude zadrege do kruha pomagati. G. Ornig je to prošnjo uslišal ter priskrbel zaslužek prosilcu kakor tudi njegovi ženi. Ko pa je to človeče kljub neprestanemu opominjevanju vedno bolj in bolj pijančevalo ter se slednjič popolnič šnopsu udalo, ni družega kazalo, kakor mu službo odvzeti. Z ozirom na njegovo nedolžno družino se mu je pri odhodu

dalo še spričevalo, kakoršnega si ta pijanc nikakor ni zaslužil, in sicer iz gole milosrčnosti, da bi to izgubljeno človeče vsaj še zamoglo kje službo dobiti, da bi mu ne bilo treba z nedolžno družino vred gladu poginiti. Gospod Ornig, kateremu se tolikrat od gotovih nesramnih in lažnjivih obrekovalcev podtikuje, da je le Nemcem naklonjen in da le te podpira, je toraj tega človeka prav iz krščanske ljubezni do bližnjega sprejel v službo, ki mu je zagotovila primeroma dobro existenco, akoravno je g. Ornig-u bilo znano, da je prosilec rojen Kranjc, „vnet“ Slovenec in da je služboval pri klerikalnem konzumu. Prava milosrčnost pač ne gleda na politično mišljenje pomoči potrebnih revežev, temuč vidi v vsakem človeku le „svojega bližnjega“. Da je pregovor „nehvaležnost je plačilo sveta“ resničen, pokazalo se je tudi tukaj kaj jasno. To človeče pa bode zamoglo svojemu nekdanjemu dobrotniku čast ravno tako malo prikrajšati in našemu listu škodovati, kakor se je to posrečilo drugim obrekovalcem in lažnjivcem, akoravno si na vse kriplje prizadeva. Gospodar, Fihpos in celjska žaba so si svoje strupene zobe že dobro skrhalo in kranjskemu pankertu se bode ta pokus pa še slabše obnesel, akoravno si je poiskal v drugi deželi zasedo, iz katere misli napadati poštene može, korporacije in podjetja. Pisaču kranjskega pankerta je šnops itak že do dobrega možgani zmešal in kranjska borovička bode pripomogla, da pride ta reva tem hitreje s predzadnje postaje svojega grešnega življenja v Kamniku na svojo zadnjo postajo *Feldhof* pri Gradcu, toda brez „Retour-Karte“. Konečno še pripomnimo, da se pameten človek za nesramno zraven pa še neumno čvekanje omenjenega pisuna ravno toliko briga, kakor mesec, kadar pes v njega laja.

Volilcem mariborškega volilnega okraja! Naznani smo že v prejšni števiki našega lista, da je v mariborškem volilnem okraju, ki obsega sodnijske okraje Arvež, Slov. Bistrica, Čmurek, Ivnik, Maribor, Marnberg in Radgona, za prihodnje deželnozbornske volitve v IV. kuriji napredna stranka nastavila za kandidata gospoda **Albert Stiger**, župana, načelnika okrajnega zastopa, posestnika in trgovca v Slovenski Bistrici. Mi vsem volilcem tega kandidata najtopleje priporočamo, kajti ta mož bode svoje poslaniške dolžnosti na vsak način zvesto in vestno izpolnjeval, za kar nam jamči že njegovo ime, njegov brezmadežen značaj. Gospod Stiger dobro pozna težnje priprostejšega ljudstva, katero ga spoštuje in čišla, kjerkoli je sistem osebno znan. On je izgleden gospodar v svoji lastni hiši, izvrsten ekonom na svojih zemljiščih, pa je tudi jako skrben gospodar okraju, kateremu je načelnik. Veliko se je v slovenje-bistriškem okraju na bolje obrnilo, odkar mu je na čelu sedanji velezasluženi gospodar. Mnogo lepih okrajnih cest tega okraja, ki so bile pred Stigerjevim gospodarstvom zapuščene in zanemarjene ter bolj gorskim kolovozom kakor okrajni cesti podobne, dovolj jasno priča o skrbi za delavnosti sedanjega okrajnega načelnika. Ime g. Stiger-ja pa je znano tudi izven naše države; celo na

Francoskem slovi zaradi njegove iznajdbe praktičnega in vspešnega streljanja zoper točo. Sploh se mora ta mož v gospodarstvenem oziru prištevati med perve veljake — strokovnjake. Poljedelstvo, vinogradstvo, živinoreja — sploh kmetijstvo — mu ni samo teoretično znano, temuč on ima obširno prakso vsled dolgoletne lastne izkušnje in pa iz potovanj po drugih v kmetijskem oziru jako razvitih deželah, kjer se kmetom in delalcem mnogo bolje godi, nego pri nas. S zaupanjem volite enoglasno g. Stiger-ja ter bodite prepričani, da bode se ta mož krepko potegoval za Vaše pravice ter si vestno prizadeval k vzboljšanju Vašega slabega položaja pripomoči. Na glasovnici vsakega napredno mislečega volilca naj bode toraj zapisano ime **Albert Stiger**.

„**Mladič iz Žič**“ brez perja ptič, ne zna nič in je dosedaj nič, ki zasluži še od očeta bič, — ta mladič se je zopet oglasil v „Domovini.“ Ker se drugače ne more znašati nad dopisnikom našega sestavka: „Nekaj za juriste“, pa izkorišča neko tiskovno pomoto, katere pa dopisnik ni zakrivil. Stavcu, ki ima opraviti tudi z uradnim listom, v katerem kar mrgoli uradnih izrazov, pač ni zameriti, ako se mu nameri, da stavi namesto najvišje sodišče (ali najvišji sodni dvor) **u p r a v n o s o d i š č e**. Bóg žegnaj žičkemu mladiču to lečo! — Le ljudje najnižje vrste poslužujejo se takih sredstev, in le potuhnjenci, vohuni in onemogli obrekovalci izkoriščajo nebitvene in neznatne pomote svojih nasprotnikov, če jim mislijo do živega priti, toda taki poskusi sramotijo njih same, ako še sploh kaj sramu imajo! — Da g. C. iz Loč z našim dopisom ne stoji v dotiki, naj bode „mladiču iz Žič“ povedano, če pa ne verjame, tedaj se mu zna to odločneje dotrobiti ali „za uho zapisati“. — General Kamjekura.

V Muro skočil ter utonil je na Cvenu 66 letni trgovec z usnjem, Matija Skerlec iz Ljutomera. Brodnik je sicer to videl, toda ko je Skerlecu prihitel na pomoč in ga iz vode potegnil, je bil isti že mrtev. Domači prepiri so baje bili vzrok samomora.

Umor pri Mariboru. V nedeljo dne 21. avgusta t. l. zvečer zgodil se je blizo Maribora pri takozvanem Gangelsbacher-jevem mlinu grozen umor. Druzega dne je namreč nek mož našel tamkaj čisto nago žensko truplo. Oblačila so visela ob grmovju tik Drave rastočem. Obrežje je tamkaj jako strmo in morilec je najbrž mislil, da bo mrtvo truplo lahko v vodo skotalo, a v temi ni zapazil, da je na bregu obviselo. Po neumornem iskanju in izpraševanju policije in žandarmerije se je slednjič posrečilo dognati, da je umorjena ženska neka kuharica z imenom Antonija **P o z e b**, rojena leta 1869 v **S k o m r u**, okraj Konjice, mati 5letnega nezakonskega sinčka. Po neprestanem poizvedovanju se je dognalo, da je prejšnjega dne pila z nekim „po štajersko oblečenim“ možkim v dveh gostilnicah blizo Maribora in naslednje — že v noči — še v Kamnici. Po popisu osebe zasledili so morilca; ta je neki Anton **M a j c e n**, doma iz Podvinc pri Ptuju, star 39 let, oženjen, ki pa živi ločen od svoje žene. Akoravno trdovratno taji to

zločinstvo, vendar se je nabralo zoper njega toliko obtožujočega gradiva, da se ne bode mogel izviti. — Pogreba umorjene ženske udeležila se je ogromna množina ljudstva, ki je vsled neke govorice mislilo, da bode tudi morilec navzoč, kar pa se seveda ni uresničilo.

Mlad razbojnik. Pri Šmarjeti blizo Rimskih toplic je čakal pretečeni teden 16 letni čevljarski sin Rudolf Brina na Franc-a Majcen-a, krčmarjevega sina iz Globokega. Ko poslednji nič hudega sluteč pride po cesti, se Brina vrže iz skrivališča na njega ter z glavo slabotnega dečka tako dolgo ob kamenje bije, dokler Majcen zavest ne izgubi. Nato ga vleče divjak po strmem bregu dol k Savinji ter ga misli v vodo vreči. K sreči pa je prišel slučajno en žandarm tod mimo ter takoj zapazil zločinstvo. Brina se je spustil v beg, toda na kolodvoru v Rimskih toplicah, kjer se je hotel žandarju skriti, ga je ta zasačil ter okrajnemu sodišču v Laškem trgu izročil.

Življenje rešil je 18. avgusta uradnik Jožef Peitler iz Krškega pekovskemu pomočniku Franc Kostanjšek-u, ko se je ta šel blizo Vidma v Savo kopat, pa je prišel v vrtinec, ki ga je potegnil v globočino. Na bregu stala sta neka stareja ženska in en šolar, ki sta nesrečo zapazila ter začela na pomoč klicati. Peitler je bil urno na mestu, izslekel se je za silo ter skočil za utopljenecem, katerega je z velikim naporom nezavestnega na suho spravil. Posrečilo se je kmalo ga spet oživiti. Dohiteli zdravnik dr. Janez Kaisersberger iz Krškega je ponesrečenca nato velel v krško bolnišnico prepeljati.

Dva delavca sta se zadušila pri kopanju novega studenca na posestvu občinskega predstojnika Franc Medvedec-a v Kapeli pri Brežicah. Bila sta delavca Anton Stingl in Jožef Fresl, doma iz Samobora na Hrvatskem.

Koroške novice.

Odgovor „Mir“ u. Prejeli smo sledeče pismo: „Libuče, dne 29. avgusta 1904. Dragi mi „Štajerc“! „Mir“ se me je v številki 32 spomnil in napadel kakor popadljiv pes. Kaj je „Mirovcem“ mar, da sem ubog rokodelc, saj jim nisem krajcarja dolžen in ga bi mi tudi ne dali zastonj? Ako je moja tabla nemška in ste tako zabiti, da napisa ne razumete, tedaj idite pa kam drugam po svoje pantofelne! Meni je malo za Vas; jaz dobim dela dovolj od drugih ljudi, za katere imam tudi tablo, kakor to sami pravite. Le spomnite se me še kedaj v Vašem listu, jako prijetno mi bo, ko bom Vas po gobcih nazaj oklestil. G. Gradischnik, čevljar.

Strelna udarila je dne 20. avgusta v gospodarsko poslopje posestnika Šmolinar-ja v Arijah ter isto užgala. To kakor sosednja poslopja so do tal zgorela in v njih tudi nekaj živine. — Istega dne je užgala strelna hlev Hanibaura v Sokovi. — Blizo železniške postaje „Paternion-Feistritz“ je ravno ta dan strelna udarila v Lak-

nerjev mlin. Mlin je pogorel in v ognju je našla smrt tudi ondi stanujoč revček Šimon Rogi, katerega so navadno ljudje imenovali „Mühltockerle“.

Vzgleden fajmošter je Alojz Vana v Sirnici. Dne 24. aprila je hotel pri seji okrajnega šolskega sveta gledé snaženja šolskih prostorov nepostaviti komandirati, za česar sta se z ondotnim g. nadučiteljem Franc Morokutti-jem sprla. V jezi je rekel nadučitelj fajmoštru: „Viste lažnjivec in tudi druge k laži zapeljujete.“ Ko je fajmošter na te besede opozoril posestnika Jurija Lechner-ja, da bode moral o tem nadučiteljevemu izrazu pričati, mu Lechner hladnokrvno odgovori: „Za Vas jaz ne pričujem, ker je resnica, da ste lažnjivec in potuhnjenec.“ Nato je Vana po dr. Brejcu vložil tožbo pri okrajni sodnji v Feldkirchnu zoper Morokutti-ja in Lechner-ja, ki pa sta bila popolnoma oproščena, ker sta po svojem zagovorniku dr. Maks Messiner-ju resnico svoje trditvije dokazala in sicer skozi več slučajev — ne samo iz enega. Vana je rekuriral nato na deželno sodnijo, katero pa je Morokutti-jevo in Lechner-jevo izjavo zopet spoznalo za resnično, namreč da je Vana lažnjivec. O Vana, Vana, wanen kunnt' ma! — „Brztg.“

Vlak je povozil blizo Pontabla nekega italijanskega vojaka, ko je hotel na svoje stariše nasloviti pismo v poštni voz vreči. Ob naši meji deluje sedaj italijansko vojaštvo šance in polaga mine, da bi se v slučaju vojske avstrijskim vojakom zabranil prestop laške meje. Vojaki delajo te obrambe na strminah ob železnični progi Pontabel — Ciuzaforte kjer vozijo toraj sedaj vlaki iz previdnosti pred naravnimi nevarnostmi kotajočimi pečinami jako počasno. Ta okoliščina je napeljala dotičnega vojaka na misel, da bi znal svoje pismo kar na peljajoč vlak oddati, toda revež je prišel pod njega in kolesa so ga na kosce razmečkala.

Pri kopianju studenca zasut bil je dne 12. avgusta t. l. v Suhi pri Beljaku delavec Tomaž Karitnik. Mož je kopal na vrtu neke vile studenca in je prišel že 13 metrov globoko, ko se je omenjenega dne udrla zemlja ter nesrečneža zasula. Na pomoč so prihitali huzarji iz Jezernice, kjer imajo sedaj vojaške vaje. Kopali so noč in dan, pa šele noči od 14. na 15. avgusta so prišli do zasutega reveža, ki je seveda že bil mrtev. Karitnik je nesrečo baje sam zakrivil, ker je naredil slab beton (mešanico cementa s gramožem ali šodrom).

Za pogorelce v Šmohorju je vlada dovolila miriranje milodarov po celi avstrijski državi. Iz dna srca želimo po ognju tako hudo prizadetim nesrečnežem da bi ta nabira imela prav povoljnega vspeha; vsi avstrijski državljani, negledé ali je s te ali iz druge dežele, negledé ali govori ta ali uni jezik, naj bi pomagali po svojih močeh lajšati revšino in obupanje teh revežev. Zlato se v ognju čisti, pravi praviatelj pa se v nesreči spozna.

Dopisi.

Iz Črešnjevca. — Črešnjevci v žalosti. Ravno pred letom so nam milostljivi gospod knezof poslali sedanjega od vseh faranov spoštovanega ljubljenelega gospoda kaplana Alojzija Zamuda. Toda na našo veliko žalost smo zvedeli nepričakovano novico, da nam nameravajo višji nadpastir tega ljubljenelega gospoda duhovnika zopet odvzeti in na Transko prestaviti. Mili jok in stok nedolžnih otročev je predzadnji petek v šolskem posloplju odmeval, ko so ljubeznjivi gospod katehet svoj odhod namannili. Ta neljuba novica se je urno raznesla po vsej fari ter povsodi povzročila neizmerno žalost. — Predčeno nedeljo so se g. kaplan na prižnici ganljivo poslovili od svojih vernih ovčic. Glasen jok je nastal v cerkvi in solzne oči so še zunaj cerkve pričale o veliki žalosti in vročem sočutju faranov zaradi izgube tega srčno ljubljenelega dušnega pastirja. — Da so g. kaplan že koj od začetka svojega tukašnjega bivanja od vseh strani jako spoštovani in ljubljene, bili so gotovo davno prepričani, da pa je ljubezen faranov do njih toli goreča, to so šeli dnevi slovesa pokazali. V celi razležni fari niti ene osebe ni, ki bi bila vrlemu gospodu iz srca udana. Prijazno in ljubeznjivo obnašanje g. kaplana proti ljudstvu, v cerkvi kakor tudi zunaj cerkve, je srca vseh faranov tega gospoda vezalo. Farani, ki so g. kaplana doobra spoznali, so čutili, kolike vrednosti je imeti ob takih in hudih časih ljubeznjivega g. duhovnika za svetovca in tolažnika, skazali pa so se tudi vsikdar za to kolikor mogoče pokorne in hvaležne. Upajo, da so zagotovljeni smo, da so g. kaplan izprevideli in se prepričali, da črešnjevski farani niso takšni, kakršni so se jim od neke strani slikali. G. kaplan brez ozira na neke posebne tukajšnje razmere — nikdar in povsod služili v lep izgled, razlagali so, da resnice svete vere po nauku Kristusovem, ter tolažili vsakogar, ki je pri njih bodisi te ali une službe iskal. Za plačilo naj jim bode odkritosrčno spoznanje, brezmejna udanost in goreča ljubezen per tega kakor zadnjega vernika črešnjevške fare. V duhu ljubezni in hvaležnosti spremljamo spoštovanega gospoda na novo jim določeno mesto, toda ostali nam bodo za zmiraj v najboljšem spominu. — Bog jih naj ohrani v trajnem zdravju, v srečo in veselje njihovim njim v pastirstvo izročeni vernikov. Taki naj bili vsi duhovniki in katoliška vera gotovo ne bi pešala, — ljubezen in udanost do čast. duhovnika bi potem gotovo ne pojemala. — Delovali so g. kaplan Zamuda v vinogradu Gospodovem kot prvi naslednik svetih apostolov, zavživali so pa zato tudi brezmejno zaupanje, brezpogojno udanost in ljubezen svojih vernikov. Ljubezen, čast in plačilo naj jim služijo kot nadomestilo za pozemsko delo, ljubi Bog pa jim naj v nebesih enkrat da plačilo, kakoršno je namenil tistim, ki po Njegovih svetih zapovedih živijo ter svojim sovernikom za podbujevalen izgled služijo!

Blagoslov božji naj spremlja blagega gospoda

kaplana na vseh njihovih potih in naj se še kaj spominjajo čez hribe in doline svojih srčno jim udanih, toda zapuščenih in preganjanih vernikov! Ne sumiči se naj ta izraz hvaležnosti, da ga ravno „Stajerc“ objavi; kdor je hvale v resnici vreden, mu je ista gotova, in sicer tudi od take strani, od katere se bi dotičnik znabiti najmanje nadejal. — 2. avg. 1904. Hvaležni Črešnjevčani.

Iz gornjeradgonskega okraja. Kdo naj kmetu pomaga? Sliši se vedno, da kmečki stan propada, da je resničen čas kmetu pomagati. Še celo „Gospodar“ večkrat piše, da kmet silo trpi; to vse je prazno slamo mlatiti. — Če premislimo, koliko besed se je storilo že o tej zadevi tudi v deželnem in državnem zboru, zraven tega pa se ničesar ni storilo. Naši ministri poljedelstva se za nekaj trudijo, pa ne znajo zakaj; za kmečki stan pa ne najdejo pomoči, toraj lahko vsak sam pri sebi misli: ali je to sama sleparija ali pa ne znajo pomoči najti. Večinoma pa šuntajo nekteri ljudje kmečko ljudstvo enega proti drugemu, da se med seboj sovražijo in ne znajo zakaj, ker s tem kmečko ljudstvo k tlem držijo, sami pa na konja zbežijo; nam kmetom politiko in nacionalno bedarijo pridigajo in nas za norce imajo — nikdo pa na to ne misli, katera pomoč bi se naj kmečkemu stanu dala, da bi lažje shajal. Največja sila je tistim kmetom, kateri se imajo s poljedelstvom živiti. Popred, ko je zrnje ceno imelo, je kmet jako skrbno obdeloval svoje njive; on je dobil vsako leto obilno denarja za zrnje, in če pa neko leto polja niso obrodila, je vendar imel denar v rokah, ker je minulo leto imel dober dohodek. Zdaj pa zrnje nima cene, kmet ne dobi v dobrem letu denarja in v slabem še glad trpi. Res, živina ima par let dobro ceno, ali premislite, živinče ne zraste v enem letu ko zrnje, ampak pride vsako drugo ali tretje leto k prodaji. Kmeta pa dve ali tri leta nikdo ne čaka, ne davkarija in tudi ne obresti, on pride toraj pred na boben; in zategadelj, da zrnje nima prave cene, ne dobi kmet več mlatiča in vse ga zapusti, da si ne more več pomagati. Kako lahka pomoč pa še je za kmeta! In noben stan ne bo najmanjše izgube pri tem imel. K temu ni treba nikake politike in ne potrebuje Bog ve koliko postav; kmeta naj branijo naši postavodajci pred prepadom, ker sam si ne more pomagati, ako nobene postave za njega nimamo, vse pa proti njemu dela. — Naši poslanci in zveza gospodarskih zadrug naj skrbijo za to, da se kmetovalcu njegovo zrnje direktno kupi za erar, naj se polnijo magacini z našim zrnjem dokler ga imamo, in potem še le iz tujih dežel, in sicer za tako ceno, da se kmetu plača njegovo delo: meterski cent pšenice 28 kron, rži 15 kron in ovsa 15 kron. Ta cena bi naj ostala vedno enaka, ako je dosti ali malo zrnja, ker ni pretirana za erar, (za borzne zrske cene pa se ne brigamo). Velika krivica za domačega kmeta pa je, da s tujim zrnjem erarske magacine polnijo, za domače pa ne marajo. Kmet, kojega sinovi morajo pri vojaki služiti, mora sam posestvo obde-

lovati, mora dačo plačati, mora svojo zrnje židovu šenkati; ali je to prav? — Zakaj bi stariši svojim sinom ne smeli kruha iz svojih rok dati? Ali bi to bila krivica, ako bi kmetu država toliko več plačala, da bi tudi za svojo delo plačani bili kakor vsak delavec? Ali mora kmet, kateri vse redi, zraven svojega težkega dela uničen biti? — To drugo pa je, da bi se skrbelo za to, da se naredijo deželske blagajne za kmečke posestnike. N. pr.: Kmet prevzame od svojih starišev posestvo; vendar je več otrok, on more svoje brate in sestre izplačati, kako si hoče pomagati, vsi ga tožijo za dedščino in on ima veliko stroškov in s tem se zakoplje v dolge za celo življenje. Zakaj bi ne bilo mogoče, da bi dobil na 2 ali 3% denar, da si hitro pomaga in po več letih ta dolg nazaj poplača itd. Ako to kmet doseže, za drugo pa bo že sam skrbel. Ali je k temu treba Bog ve koliko paragrafov? Ali ni lepše, siromaštvo v deželo briniti, kakor pa siromaštvo množiti? Tudi bi ne trebalo tako ostre postave za siromake, kakor jo imamo. Kmet bi vendar vse oskrbel, družino in berače, kakor popred. Ker pa je zdaj kmet sam na beraški palici, se vendar morajo vse mogoče postave za kristjansko ljudstvo delati, in židovi se pa nam smejijo. Kmetje, kadar volite poslance, terjajte od njih, naj vam k temu pomagajo! One sleparije pa, politične in nacionalne, naj na stran ostanejo! Ali to si dobro zapomnite, da kak kapitalist tega ne bo storil.

Kmet.

Iz Skočila na Koroškem se nam piše: „Redek patriotizem in dokaz lojalnosti do cesarske hiše. Tukaj imamo fajmoštra, ki se je s Spodnjega Štajerskega k nam na Koroško preselil. Znan je že vsled večih časniških člankov, ki so o njem pisali. Tudi „Štajerc“ je že svoječasno o tem človeku poročal, n. pr. kako je moral v naši fari brez svetih zakramentov za umirajoče umreti mož, ki že 30 let ni bil pri spovedi pa si je na smrtni postelji želel duhovnika, da bi ga ta z Bogom spravil ter mu delil tolažbe, koje sveta cerkev po svojih služabnikih skesanim grešnikom obeta, oziroma deliti ima. Toda naš fajmošter slučajno ali prav za prav običajno (kakor navadno) — ni bil doma in revež je brez svetih zakramentov moral zapustiti dolino solz. Posebno navado ima ta gospod pri opravljanju cerkvene slovesnosti ob priliki cesarjevega godu. Na ta dan bere mašo za kakega pokojnega farmana ter si pusti za to opravilo štiri krone plačati, namesto da bi opravil sveto daritev, kakor je to drugod navada, brezplačno (oficijelno). Mislimo, da vleče od države dovolj lepo plačo in bi se toraj take grabežljivosti že lahko zdržal. Ob raznih prilikah, posebno na političnih shodih, nekateri gospodje kar gorijo ljubezni do domovine in do cesarske hiše, ko pa bi bilo treba to dejanski pokazati, tedaj ste jim patriotizem in lojalnost tuji reči, — oni poznajo le svoj nenasitljivi žep. To je naš fajmošter pokazal tudi letos na cesarjev rojstni dan. Občinski in šolski zastopniki kakor sploh vsi navzoči verniki so bili o

tem fajmoštrovem ravnanju kar iznenadjeni in neprikladno ravnanje ostro obsojajo.“

Patrijoti iz Skočila

Zunanje novice.

Vojaški novinci (rekruti) bodejo letos k službi cani dne **10. oktobra**; enoletni prostovoljci in novinci ces. kr. mornarnice (Kriegermarine) pa nastopijo službo že **3. oktobra**.

Velike vojaške vaje, ki bi se imele letos v Českem vršiti in h katerim bi imel tudi precesar priti, so se na povelje Nj. Veličanstva odložile. Vzrok temu jako utemeljenemu preklon baje letošnja izvanredna suša, vsled katere bi za tako ogromno armado vode primanjkovati, in velika revščina kmečkega prebivalstva dotičnih krajev kjer bodejo letošnji poljski pridelki vsled suše žetviščni. — Tudi v Galiciji se bojo iz ravno teh vzrokov namesto nameravanih armadnih manevrov vršili garnizijski manevri.

Cesar pomilostil je, kakor se iz Lvova poročajo, 21 huzarjev, ki so se lani zaradi čez tridesetletne službe svojim predpostavljenim uprli, povzročili veliko ter vsled tega bili v daljšo ječo obsojeni. So 12. huzarskega polka, štacijonirani v Lvovu.

Največi hotel na svetu je v St. Louisu (Severna Amerika), kjer je sedaj svetovna razstava, in se imenuje „Insi de Fun“. Hotel je zgrajen ves iz kamna, da pa se prepreči vsaka nevarnost proti ognju, je hodnikih razpostavljeno mnogo priprav za gasenje. Izhodov ima 50, hodnikov pa 15. Sob za goste ima 2500 in v vsaki stojite po dve postelji, tako da za eno noč prenočiti v hotelu 5 tisoč oseb, v sili pa tudi 10 tisoč. Lastnik hotela ima na dan 70 tisoč kron dohodka; sama restavracija mu nese na dan 8 tisoč kron. Časniki stanejo hotelirja na dan 1100 kron. — Stavba hotela je stala 2 $\frac{1}{2}$ milijona kron. Velikansko poslopje ima 6 tisoč okenj in 1000 vrat. V kuhinji se obrača 400 kuharjev in 800 natakarič. — So pač Amerikanci!

Čuden štrajk se naznanja iz bretonskega mesta Brest na Francoskem; pred kratkim so namreč začele štrajkati — babice ali „hebanke“. Občinski očetje so si bili zaradi tega v velikih skrbih in so hitro dovolili iz občinske blagajne babicam mesečno plačo, samo, da se svojega posla zopet lotijo. — Želja se jim je izpolnila in občinski očetje v Brestu so s svojim modrim sklepom in urnim ravnanjem zadovoljni.

Uboga mati! V vasi Casimo pri Raveni na Koroškem je nedavno na klopi pred svojo hišico sedela mati in pestovala svojo 5 mesecev staro hčerko. Matička daleč proč igral se je na cesti njen triletni sinček. Matička mimogredoč potepuh vrgel je v dečka kamen ter tako nesrečno zadel, da je fantič pri priči dušo izgubil. Prestrašena mati položi dete na klop ter klicoma sinčku na pomoč. Ko pride z mrtvim dečkom na hišo, zapazi, da je medtem velika domača suša.

na klopi ležečo hčerko usmrtila in deloma požrla. S srcé pretresujočim krikom zgrudila se je uboga mati nezavestna na tla, in ko je omotica minila, bila je reva blazna, — znorela je. Spravili so jo takoj v nošnico v Raveno.

„**Novi kurz**“ je baje v vladi nastopil ministerski predsednik plem. Koerber. Ali se mu le ne bojo na tem „novem potu“ vrgla polena pod noge, kakor se je to zgodilo že marsikateremu njegovih prednikov oziroma tovarišev (n. pr. Badeni-ju)? Mnogo političnih strank ta „novi kurz“ ostro obsoja ter Koerberja pred njim svari. Ali bode kaj pomagalo? Tega ne vemo.

Korajžni ljudje se morajo imenovati tisti šesteri možje, ki so se podali v nedeljo 7. t. m. v 37 čevljev dolgem čolnu pod vodstvom krmilarja Brude-ja iz Aalesunda črez morje v Ameriko. Čoln je čisto zadelan in zrak se dobiva v njega s pomočjo klapk (ventilov). Udeleženci te vožnje hočejo obiskati svetovno razstavo v št. Lojzu v Ameriki. Če le ne bodo prepozni?! Živeža so vzeli seboj za osem mesecev. Gonilna moč bodo morale biti človeške roke z veslami.

Pricezinja Chimay, ki je si pred nekaterimi leti nekega cigana po imenu Rigo za moža izvolila ter se z istim tudi poročiti dala, se je sedaj tega cigana naveličala ter si vzela nekega Laha z imenom Riccardi. Rigo dobi zanaprej 60 tisoč kron letne „odškodnine“ od svoje bivše žene, a nima do nje nikakoršnih družih pravic. — So pač ženske muhe. —

Grozno zločinstvo. Pred tremi tedni zgorela je hiša puškarja Stoffel-a v Windesheimu na Henskim. V ognju je tudi storil smrt 40 letni Stoffel-nov svak Janez Steiner. Tako se je reklo takrat, a sedaj so preiskave dokazale, da je bil Steiner pred požarom usmrten s tem, da mu je nekdo obinogi odsek al. Zločinec je potem mrtvo truplo k postelji privezal. Kot hudodelstva sumljiva je oblast zaprla Stoffel-na in njegovega 14 letnega sina. 60 letni Stoffel je baje strašansko surov človek, ki je že enkrat bil zaradi svoje grozovitosti k smrti obsojen, pa ga je vladar pomilostil.

Lastnega generala kot ogleduha prijeli so italijanski policaji blizu naše meje. General Garmagnola pregledoval je svet (Terrain), kjer bi se v kratkem imele vršiti vojaške vaje. Laški policaji so v njem takoj sumili avstrijskega ogleduha (špijona) ter so ga zaprli. Seveda se je zmeta v kratkem razjasnila. — Na Laški meji se godijo v novejšem času dokaj pomenljive reči, v notranjem pa zbira Garibaldijev naslednik četo prostovoljcev; imeti baje želi 50 tisoč mož — pa menda ne samo za komis jesti! Prekleta bliži po smodniku!

Angleži v Tibetu tamošnjim mogotcem kakor tudi vsemu prebivalstvu velik strah delajo, ker hočejo prodreti do Lhasse, svetega mesta Tibetancev, kamor še nikoli ni stopila noga kakega Evropejca. Hvalili so se sicer nekateri potovalci, da so bili v Lhassi ali pa to mesto od daleč videli, toda verjetna niso dotična poročila. No, če se že ravno Angležem posreči

v ta azijski Rim priti, zveličani menda zategadelj ne bodo. —

40 dni brez hrane je vstrajala Ana Knobloch v Habsteinu na Češkem. Bolana je bila na živcih ter v zadnjih 40ih dneh svojega življenja, kakor to priče zatrjujejo, niti trohice hrane ni zavžila. — Umrla je toraj ravno tedaj, ko se je živeža do dobra odvadila. Hm — —

Nemci v južni Afriki imajo s tamošnjimi ustajniki, posebno z junaškim plemenom Hererov dosti opravka. Kakor se sliši, ustajo še ne bojo v kratkem zadušili. Treba bode jim še hudega napora, predno se jim bode posrečilo divjake pomiriti in prepričati, da bode njih itak evropska kultura v podobi žganja uničila.

Zverinska ženska. Iz neznanega vzroka storila je neka Marija Lamassiande v vasi Šatejn (Chatain) na Francoskem strašansko hudodelstvo. Nagovorila je neko slaboumno (noro) dekle z imenom Ivana Bonnaud, da naj zmeče njene 4 vnuke (oziroma vnukinje) v globok studenec, kar je Ivana tudi storila potem, ko je starka vnukom kamenja in surovega krompirja v goltance natlačila. Na pomoč dohiteli ljudje izvlekli so dva mlajša otroka še živa, starejša dva pa sta bila že mrtva.

Gospodarstvene in gospodinjske stvari.

Opustošenje vinogradov vsed peronospore. Lanska za razvitek trsja jako ugodna jesen, kakor tudi neprehuda pretečena zima dali ste našim vinogradnikom upanja na bogato trgatév. Tudi rez se je zamogla pravočasno (pravilno) dovršiti. In v resnici se je v vseh primerno obdelanih in oskrbljenih vinogradih vse prav povoljno zastavilo in dobro kazalo. Toda veselje ni dolgo trajalo. Vlažno (mokro) in toplo vreme v maju in juniju pospeševalo je cimanje trasa (semena) peronospore tako, da se ta gljiva ni samo razširila po listju, temuč tudi na cvetju in mladem grozdčju ter poslednje skoraj popolnoma uničila. Na ukuženih jagodah bil je začetkoma videti nekak bleđ lišaj, postale so rujave, pozneje črne in so slednjič odpadle. Ta škodljiva gljiva se je v tkanino mladik usnadala in zajedla ter zaporedoma nove rastlinske dele napadla, ki so se vsled tega posušili; poznejša suša je to opustoševanje sicer nekoliko ovirala, toda le bolj na listih in mladikah (rozgih), kakor pa na jagodah, na katerih se je takoj tudi takozvana usnjata bolezen grozdja (Lederbeerenkrankheit) pokazala. Pri daljšem mokrotnem vremenu, ki je v novejšem času nastopilo, se bode ta bolezen najbrž še bolj razširila. Kjer se je peronospora že v tkanino rastline zajedla, tam zoper njo ni pomočka; v takem slučaju se mora le na to gledati, da se zabrani izcimanje trasa in tako nadaljno zajedanje. Za jako ugodno razvijanje te škodljivke pa letos ni samo vreme izvanredno pripravno, temuč tudi še mnoge

druge okolščine pospešujejo njeno naglo razširjanje in razvitek. Med temi omenimo samo sledeče:

1. Raztopljina bakrene-apnene galice se še vedno ne napravlja na primerni način, ker se navadno jemlje preveč apna. Ako se ravna na ta način, tedaj se raztopljina prenažno na listih posuši ter tako ničesar ne koristi. Pa tudi iz kemičnega ozira se ne sme vzeti preveč apna, ker se ž njim ovira povoljna raztopitev razškrpokane bakrene galice skoz atmosferično vodo (dež, roso itd.) in se toraj njena pokončevalna moč odvzame ali vsaj zmanjša. Primešanje apna k raztopljini bakrene galice se mora nadzorovati. Ko raztopljina kaže dovolj jasen alkalični učinek (reakcijo), tedaj se ji ne sme več apna pridjati; da se o tem prepričamo, moramo vzeti košček rudečega lakmusovega papirja ter ga v raztopljino namočiti. Ako postane papir moder (plav), tedaj je dovolj apna primešanega. Še bolje pa se prepričamo, kedaj je dovolj apna, ako namočimo v raztopljino beli „Phenolphthaleinpapier“ ki postane v tem slučaju temnorudeč. Pravilno napravljena raztopljina 1 procentne bakreno-apnene galice, ki se da rosi enako razškrpiti, ne da bi padala po trsju v velikih, debelih kapljah in delala mlake, je popolnoma zanesljivo sredstvo za pokončevanje peronospora.

2. Velika napaka se dela s tem, ako se prvo škropljenje ne opravi o pravem času in tudi ne dovolj temeljito, kakor se je n. pr. to letos godilo. Pogostoma so vinogradniki škropili neposredno pred dežjem, ki je potem raztopljino splaknil ter jo brezvspešno naredil. Da bi bil kdo po dežju zopet škropil ter tako svojo napako popravil, na to se skoraj nihče ni spomnil.

3. Marsikateri vinogradnik letos prvega škropjenja čisto nič ni opravil, misleč si, da letos peronospora itak ne bode nastopila. Pa varali so se dotičniki, ker s to brezbriznostjo niso samo sebi napravili mnogo škode, temuč tudi svojim sosedom, ki se groznemu nastopanju in razširjanju niso zamogli vspešno zabraniti. Cvikavi škripači so morali to drago plačati.

Dalje prihodnjič.

Pisma uredništva.

Planinska vas: Dragi možje, to pač ne gre, da bi se za deželnozborske volitve v vsakem kraju drugi kandidat nastavljal! Vaši nazori in Vaše prepričanje znabiti so še tako „dobri“, toda izvesti se Vaši predlogi ne dajo, ker reč zahteva složno postopanje, — edinst. Brez zamere!

Dopisniku iz Keblja: Vaš dopis je jako nejasen in toraj nam nerazumljiv, ker se iz njega nikakor ne da razvideti, kaj je z unimi 30imi leseni vojaki in četirimi deklami? Ako je reč posebnega pomena, tedaj jo morate nam natančneje razložiti, ako želite, da Vaši želji ustrezemo.

Mnogim vprašalcem: Kaj da imate s Kranjskim pankertom narediti, smo Vam že zadnjič povedali in povemo danes še enkrat: Zapišite na okleppek besedo **na-zaj** (ali pa **retour**) ter pristavite svoje ime! Nobeden pameten človek ne bode trpel te gnjusadi v svoji hiši. Storite to pravočasno, sicer bode imeli še neljube stroške!

Dopisniku od sv. Trojice v Slov. gor.: Smo prejeli, toda za to številko je Vaš dopis prepozno došel; objavimo ga toraj v prihodnji številki. Pozdrav!

F. L. v Slaptincih: Brezpomembno, ni za tisk.

Dopisnik iz št. Janza na Dr. p.: Objavimo hodnjič.

Gospodu M. Z. v Brezji: Vaš dopis o dr. R. pri- njči. Pozdrav!

Dopisniku na Kapli: Je bilo že v vseh listih; kaj drugega.

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko pove rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „pra- domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Ba- b a l k a. — Glej inserat.

Loterijske številke.

Gradec, dne 27. avgusta: 80, 43, 82, 33, 6
Trst, dne 20. julija: 82, 66, 13, 55, 3

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-
danji kavni pijači.

Hitra razprodaja! 4 pare čevljev za gold. 2-50.

Ker se je nakupilo velikanska množina čevljev, so isti le malo časa po sramotni ceni: 1 par možkih in 1 par čevljev za dame na vrhovi, rjavi ali črni, z močno obitimi podplati, nadalje 1 par možkih in 1 par ženskih moder- nih čevljev, vsi 4 pari so ele- gantno izdelani, čedni in lahki. Velikost na cm. Vsi 4 pari sta- nejo le gld. 2-50. Razpošilja se le proti povzetju ali naprej posla- nim zneskom H. Wachtel, eks- portna hiša za čevlje, Kra- kovo 154.

Se lahko zamenijo, ali denar vrne.
289

Majhno posestvo

se zaradi preselitve lastnika po ugodnimi pogoji iz proste ro- proda. Zemljišče, na katerem stoji lepa hiša s tremi sobami kuhinjo in s shrambo za jelo (špajz), zraven pa dva svinjska hleva, meri 4622 kvadratnih me- rov ter obstoj iz njive, lepega vrta za zelenjad z lepimi sa- nimi drevesci, 140 špargeljovnih rastlinami ter vrtnicami in di- gimii cvetlicami. Skupna cena je 4 tisoč kron. Posebno ugodno je bilo to posestvo za kakega pe- zijonista. Naslov lastnika pos- upravništvo „Štajerca“.

Seno, slama, oves

290

po **najboljši ceni** kupuje in plačuje pri gospodu **Karol Teppey v Celju.**

Naznanilo.

Pozivljajo se vsi tisti uslužbenci, ki so pre-
z deset let pri enem in istem
postilničarju (krčmarju) služili, naj se
pri podpisnem takoj zglasijo, da bode
jih ta za obdarovanje predlagal.

Rossmann l. r.
načelnik zadruga krčmarjev v
Ptjuju, poštna ulica šte. 14.

Usnjarija (Lederei)

Julija Krall v Ptjuju ima bogato zalogo vsakovrstnega usnja: črnega
rjavavega gornjega usnja in močnih podplatov, vse po jako
vredni ceni. Kupce uljudno vabi Julij Krall, usnjari v Ptjuju,
Dravska ulica šte. 6. 280

Nakup sadja.

Kakor prejšna leta tako **kupujem tudi letos**
sadje za izvoz v inozemstvo. Prevzemem ga vsak
pri magacinu na kolodvoru (Bahnhof-Magazin),
pri Leskoschegg-ovem magacinu vstric Hutter-a ali pa
na lastnem domu na Bregu pri Ptjuju ter vsako mno-
tvo takoj v gotovem denarju po dnevni ceni izplačam.
Začetkom oktobra potrebujem **50 vagonov sadja**
za prašati, svetujem toraj sadjerejcem, da naj
pustijo tako sadje dotlej viseti.
Za namizno sadje plačujem **10 do 18 goldinarjev**
štartinjak ali **3 do 6 krajc.** za kilogram. 294

Franc Blaschitz.

Najboljši in najcenejši nakup vsa-
kovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzterstrasse šte. 14.
Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene
pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje
po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na
meh, bobne, tamburice, jako fine strune.
Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam
za nove. 284

Velik živinjski sejem

se bode v **pondeljek po angelski nedelji**, t. j.
dne 5. septembra t. l. vršil v **Kamnici** (Gams) pri
Mariboru.

Prodajalci in kupci so uljudno povabljeni. 292

Priporočava pravo, izvrstno, domače

Bučno olje (Kürbiskernöl) in

80%^ono kislino za jesih (ocet) delati.

Iz enega litra te kisline napravi se 20 litrov
dobrega in zdravega jesiha. Dobi se v vsakej mno-
žini ter se pri naročilu prosi za natančni naslov in
ime zadnje pošte. 208

Brata Slawitsch, trgovca v Ptjuju.

Dva čevljarska pomoč- nika

dobita stalno delo pri **Cvetku**
Pičko, čevljarski mojster na Suhi,
pošta Laboda (Lavamünd) Ko-
roško. 281

Lepo malo posestvo

ob glavni cesti blizu Maribora, s
zidano, z opeko pokrito hišo in s
tremi svinjskimi hlevi in enim
živinjskim hlevom; zraven lep
vrt, 3 orale njiv, sadunosnika in
travnika. Cena je 3.200 gold. od
kojih je 1400 gold. hranilničnega
dolga. Pri kupu se ima samo
600 do 800 gold. položiti, na
ostali znesek se proti 5%nim
obrestim dalje časa čaka. To po-
sestvo je za kakega obrtnika ali
rokodelca jako pripravno in kup
je zaradi lahkega plačevanja jako
ugoden. Prostor je za troje strank.
Več pove: Franc Podlipnik, na
Tezni, šte. 42, pošta Maribor.
285

Malo posestvo

ob cesti na Brezje (Fraustaudner-
strasse) šte. 225, občina Po-
brežje pri Mariboru je po ceni na
prodaj. Zidana hiša s 3 sobami
in 2 kuhinjama, klet, gospodar-
stveno poslopje s hlevi, vrt za
zelenjad, štepah itd. Več pove:
Franc Spindler, Faustaudner-
strasse Nr. 225, pošta Maribor.
286

Pekovski učenec,

sin poštenih starišev, sprejme se
tako v uk pri pekovskem mojstru,
ki ga bode s vsem potrebnim
preskrbel, da stariši ne bojo imeli
nobenih stroškov. Fant bode ondi
imel tudi priliko, se nemški na-
učiti. Franz Richterics, Bäcker-
meister in Klösch bei Radkersburg.
287

Kovaški učenec

se takoj sprejme v kovačnici Jo-
žefa Erzenjak-a na Bregu šte.
107 pri Ptjuju. 288

Šafar,

oženjen, v najboljših letih, zmo-
žen slovenskega in nemškega je-
zika ter izurjen v poljedelstvu in
živinoreji, išče primerno službo.
Naslov pove upravništvo „Šta-
jerca“ v Ptjuju. 296

Trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega
jezika, vojaštine prost, spreten
prodajalec, vzeme se v službo s
1. oktobrom t. l. pri tvrdki:
Alojz Walland, trgovina z meša-
nim blagom v Oplotnici. 295

Na prodaj

je lepa novozidana hiša, 15 minut
od mesta Ptuj oddaljena, ob
glavni cesti v prisolnčni legi;
zraven sta dva hleva in dve dr-
varnici ter 500 m² lepega vrta za
zelenjad, v katerem je tudi nekaj
zlahitnih sadnih dreves. Cena je
prav ugodna in zna polovica tiste
na posestvu vknjižena ostati, da
se polagoma izplača. Kdor si želi
to ugodno priliko v svoj prid
obrniti, naj se zglati ustmeno ali
pa pismeno pri upravništvu
„Štajerca“, kjer se mu naznani
naslov prodajalca. 261

Priden hlapec, 300

doslužen vojaški trobentač (Hor-
nist) se sprejme za postiljona
(poštnega voznika) pri ces. kr.
pošti pri sv. Vidu niže Ptujja: F.
Schosteritsch, ces. kr. poštar.

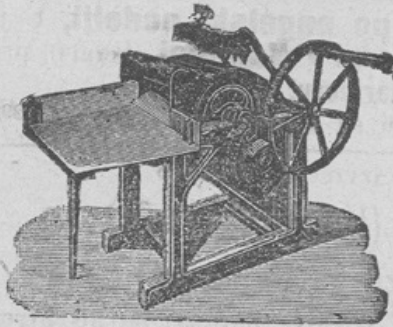
Ugoden kup. 299

Na mojem brodu se mi je utrgala
8 cmt debela vrv iz konoplja. Ako
se ne zglati v kratkem kupec za
oba dolga kosa, bodem vrv na
krajše kose razprodal. Cena je
nizka. **Jožef Deschman**, brodnik v
Jelovcu, pošta Maribor.

Viničar 297

s 3 do 4 delavnimi močmi se sprej-
me pri **M. Josifovič**. Več pove **Johan**
Hasl, oskrbnik v Framu (Frau-
heim).

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane
**vitále (Göpel)
mlatilnice**

z najnovjšimi tečaji
(lagerji), lahko tekoče.

Dalje **stroje za reza-**
nico delati, trijerje in mline za šrot. 164

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastonj.

Brata Slawitsch v Ptuju

priporočata izvrstne **šivalne stroje**
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	—	h
Singer Medium	90	—	—
Singer Titania	120	—	—
Ringschifchen	140	—	—
Ringschifchen za krojače	180	—	—

Minerva A	100	—	—
Minerva C za krojače in čevljarje	160	—	—
Howe C za krojače in čevljarje	90	—	—
Cylinder Elastik za čevljarje	180	—	—

Dell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 98

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K 9,808.551.21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra 1903 z obrestmi vred	4,312.950.22
Od tega je odračuniti:	K 14,121.501.43
Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K 3,264.661.30
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	10,856.840.13
Hipotekarna posojila	K 6,246.645.43
Mejnično stanje	85.126.—
Posojila na vrednostne efekte	16.329.83
Efektivi zaklad	3,453.858.—
Posestva	183.000.—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	317.000.—
Vloge pri kreditnih podjetjih	330.425.20
Stanje blagajne "kase"	91.22.963
Glavni rezervni zaklad	564.881.88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	315.353.92
Zaklad za penzije	32.448.21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez
danja v New York in v Philadelphijo. — Dobra
— Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na D
ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorska ulica števil. 41.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2 1/2 metra dolga, velja 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega mačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja: je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuju, Florianska

Spreten manufakturist,

izurjen prodajalec, zmožen tudi slovenskega jezika dobi takoj dobro službo pri Franc Huth-u v Velikovcu. 282

Planinske brusnice

(Kärntner Alpenpreiselbeeren) iz Koroškega priporoča v najboljši kakovosti po jako nizki ceni proti poštenu povzetju (Post-Eilgut-sendung) Othmar Goll, trgovec v Meži, (Post Miss a. d. Drau.) 276

Lep vinograd

z dovršenim novim nasadom, samo četrt ure od farne cerkve sv. Barbara v Halozah oddaljen, se s vsem zemljiščem vred (okoli devet oralov ah joh) po vredni ceni proda. Posestvo obsega vinograd, travnik, njive, sadunosnik in gozd. Letošnja trgategv sliši kupcu. Vprašanja naj se naslovijo na gospoda: Ogorelec, nadučitelj pri Sv. Barbari v Halozah. 259

Hiša

z dvema sobama in dvema kuhinjama, s shrambo za jedila, kletjo, svinjskimi hlevi in pripadajočim zemljiščem 3/4 orala, se da za mesečno najemnino 20 kron takoj skupno v najem ali pa tudi vsako stanovanje posebič. Jožef Treff v Ragoznici pri Ptuju. 269

Veliko presenečenje

Nikdar v življenju ni ve
priložnosti

500 komadov za 1 gld.

Ena krasno pozlačena pr
ura, katera točno teče in za
se 3 leta jamči, z jako pre
veržico, ena moderna židna
vata za gospode, 3 jako fino
robci, en prstan za gospo
imit. žlahtnim kamenom, 1
mošnjček, 1 jako fino žepno
1 par manšetni gumbov, 3
za srajco, (3% dubla-zlat)
tentiranim zaklepom, 1 jak
tintnik iz nikelnja, 1 fini al
76 najlepšimi slikami, 1
broša za dame (novost), 1
bouton s simili-brilantom, 1
ličnih smešnih reči za sm
mlade, 20 različnih reči za ko
denco in še 400 drugih raz
stvari, katere se rabijo pri
so za vsakogar potrebne. V
se pošlje z uro vred, kate
sama tega denarja vredna, za
1 gld. 95 kr. Razposilja se
poštenu povzetju ali če se
pošlje naprej.

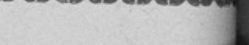
Dunajska centralna razposilja
P. Lust, Krakov (Krakau) št.
NB. Za neugajajoče se denar

Etna - rizling - Vi

jako priporočljivo za prim
lahkemu in kislemu vinu, po
hektoliter po 22 goldinarjev

Jožef Kravagna v Pt

Prodajajo se ondi tudi vinaš
šterinjaki in polovnjaki

„Brzovjav“ (Telegramm).

Vsakovrstni obrtniški delavci, ki so brez dela ki bi hoteli svoje dosedanje mesto premeniti, za- tako delo dobiti, in sicer se jim da v to jako dober nasvet za trajen in dober posel.

Po največ se iščejo: krojači, mizarji, kovači, sedlarji, remenarji, krznarji itd.; nadalje kuharice, sobarice, natararice itd. vsitvije sprejema in nemudoma odgovarja

Ivan Z. Rebrek,

posredovalec obrtniških delavcev in raznovrstnih služabnikov v Belovaru (Hrvatsko).

FRANZ SODIA

172

fabrika pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najizbornejša za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane ce- podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, same prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

štajerska tovarna sre- brnin zlatnin in verižic s parnimi stroji

Franc Pacchiaffo

v Celju,

ces. in kr. dvorni liferant

tovarna:

liška ulica,

št. 4.

Prodajalnica

glavni trg,

št. 4.

delavnica za popravila in zavod za graviranje.

delo se vse na novo, vdelujejo se kamenčki po in risbah.

elektro-galvanično pozlačenje in posrebrjenje.

zloga vseh reči za vsakdanjo rabo.

in učenke z dovršenim 14. letom se sprej- mejo v uk.

158

V. Leposcha na Bregu in v Ptujju

priporoča svojo veliko zalogo Portlanto-vega cementa (Judendorfer Portland-Zement) ter vsakovrstnega špecerij-skega in železnega blaga po naj- nižih cenah.

S spoštovanjem

V. Leposcha.

255

Mestni šolski svet v Ptujju.

Štev. 352.

Oznanilo.

Za šolsko leto 1904/5 se bojo kakor lani otroci iz tujih šolskih okolišev v tukašnjo deško ljudsko šolo, deklško ljudsko in meščansko šolo sprejemali proti položitvi osmih kron kot doneska za šolska učila.

Stariši naj se oglasijo z otroci in s zadnjim šol- skim naznanilom pri vodstvih omenjenih šol, nakar se ima imenovani znesek takoj položiti pri mestni blagajni (Stadtamtskasse), ako šolsko vodstvo proti sprejemu ne ugovarja.

Ptuj, dne 11. julija 1904.

239

Ptujsko kopališče

Gornja dravska ulica v Ptujju. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Kasimir in v kopališču samem.

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izka- zalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bo- lečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-60 9/2 pušici poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ptujju v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Zaračunjeni natakari,

(Verrechner Kellner) se išče

za jako dobro službo v obilno obiskovani gostilni na Spodnjem Štajerskem, ki ima 16.000 kron letnih dohodkov. Prednost imajo tisti, ki so oženjeni pa brez otrok ter nemškega in slovenskega jezika zmožni. Kavcije je položiti 1000 kron. Ponudbe naj se vpošljejo upravništvu »Štajerca«.

Izvrstni, od **Mörathon** se ima zahvaliti svojemu nikogar doseženi vprovspetu proti nikotinu edino impregniranju dotičnih zelišč. Ne povzročuje glavobola ter daje tobaku jako prijeten duh. Paziti je treba na varstveno znamko in na ime „Mörathon“.

Glavna zaloga: Jožef König v Celju. Kjer ni založišča, od tamo dobijo naročniki pošiljatev v paketih po 10 komadov (10 Stück) 2-52 kron.

Theodor Mörath v Gradcu. 176

Angleške svinje (praseta)

čistega jorkširskega plemena, stare od 2 mesecev do 1 leta, med temi tudi en mlad plemenski mrjasec (Zuchteber), se prodajo na graščini Dobrava (Neustift) pri Ptujju. Več se izve pri g. Franc Kaiser v Ptujju. 283

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka prilžnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlate z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Nikdar več ni take prilžnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po postnem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukнено blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Vse stroje za poljedelstvo in vinoradje

Brizgalnice za sadno drevje

z mešalom za mešanico iz bakra in vapna tako, da se najedenkrat na dve cevi brizga

brizgalnice (strealjke) za sadno drevje z natanko namerjeno petrolmešanico

svetilnice na acetilen

da se ulove leteči hrošči

hidravlične stiskalnice za vino

stiskalnice za vino in ovočje s diferencijalnim pritiskom stroje za drobljenje stiskanice

čisto nove mline za grozdje

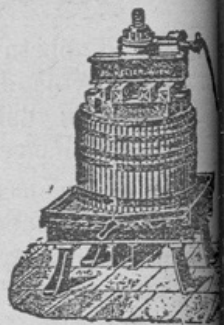
nove priprave proti peronosini in za žvepljenje

sesalke za vino, cevi za vino

kakor tudi vse druge stroje za poljedelstvo kot

razbiralnike (triere) mlatilnice tale (gepel) itd.

razpošilja kot specialitete po najnižjih cenah

IG. HELLER, DUNA

II., Praterstrasse 49.

37

Cenilniki zastoj in franko. Dopisuje se v vsih jezicah

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina k „zelenemu vencu“

v Ptujju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje

jagode, maline, črešnje, višnje, jabolke, hruške, slive, breskve, marelice, ringle, špindlinge, šipke, dren, kutine, kostanje, orehe, grozdje, jajce, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, frišno surovo maslo (puter), med, čebelni vosek, posušene gobe, hren, salato, murke, zelje, laneno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krlhje, kure, race, gosi i. t. d.

vse to po visokih cenah.

Razglas.

Tretje šolsko leto deželnega ženskega učiteljišča v nemškem podučnem jeziku v Mariboru začne se 19. septembrom t. l.

Sprejemne zglasitvije se sprejmejo dne 15. septembra od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 6. ure popoldne v ravnateljevi pisarni tega zavoda (Tappeinerplatz Nr. 1). Tiste učenke, ki so že prej ta zavod obiskovale, imajo prinesiti samo spričevalo od zadnjega tečaja, od drugod došle prosilke pa se imajo pokazati s sledečimi listinami: 1. krstni ali rojstveni list; 2. zadnje šolsko spričevalo; 3. od uradnega ravnarja izdano zdravstveno spričevalo o telesni sposobnosti za učiteljski poklic; 4. v slučaju da došle prosilke ni prišla neposredno iz kake šole, mora prinesiti spričevalo o zadržanju (Sittenzeugniss), ki mora biti po tozadevnih predpisih izdano. Razun tega se mora v lepopisju, risanju in ročnih delih pridobljena izurjenost dokazati s predložitvijo lastno izdelanih spisov, risb in ročnih del.

Prosilke za sprejem morajo imeti dovršeno petnajsto leto starosti ali pa dovoljenje od ces. kr. deželnega šolskega sveta v Gradcu, da smejo pred petnajstim letom v ta zavod vstopiti, katero se iz

posebno tehtnih vzrokov do 6 mesecev (pod petnajstim letom) podeli.

V dokaz potrebne dosežene izobrazbe bode se 16. in 17. septembra vršila predskušnja in sicer iz sledečih predmetov: veronauk, nemški podučni jezik, zemljepisje in zgodovina, naravoslovje, prirodoslovje (fizika), računstvo, geometrično oblikoslovje, lepopisje, risanje in ženska ročna dela. Gledalo se bode tudi na to, ali so prosilke v godbi dovolj podučene, ali njihov muzikalični posluš in ritmični čut da v godbi povoljnega vspeha pričakovati. Pri enakem izidu predskušnje se da prednost tistim prosilkam, ki so dosegle popolno postavno starost.

Pri vpisanju se ima položiti sprejemna pristojbina v znesku 10 kron; šolnina znaša za mesec 10 kron in se ima v naprej plačati.

Primerno utemeljene prošnje za znižanje ali opust šolnine imajo se na štajerski deželni odbor nasloviti ter do 28. septembra ravnateljstvu tega zavoda predložiti.

Ponavljalne skušnje se bojo vršile dne 17. septembra. Udeležba neobligatnih podučnih predmetov, kakor sta slovenski in francoski jezik, mora se pri vpisanju naznaniti.

V Gradcu, dne 6. avgusta 1904.

277 Od štajerskega deželnega odbora.

Konkurenčna budilnica

(Konkurrenz-Weckeruhr)

Dobiva se direktno za 1-50 fl.

S kazalnikom, ki se po noči sveti 1-75 fl.

v lepem poliranem nikelnastem okrovu, teče v vsaki legi, gre izvrstno, dobra kvaliteta s triletno pismeno garancijo za dober in natančen tek, komad stane samo 1-50 fl. 3 komadi 4-— fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti 1-75 fl. 3 komadi 5-— fl. — Stojčea budilnica z godbo, 18 cm visoka, v lepem poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenim pročeljem, 1a fino upravo na sidro, namesto zvonjenja igra dva komada in stane samo 6-50 fl. Ravno taka ura toda brez godbe, s zvoncem, bijača ure, 5-50 fl.; brez da bi bila ure samo 3-50 fl. Za vsako uro jamčim s 3 letno pismeno garancijo.

Kraval-budilnica

z ogledalom, 30 cm vi oka s upravo za buditi 3-20 fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti 3-50 fl. Zvoni prav glasno, da je človek ne more preslišati.

≡ Novost! ≡

Budilnica z zvoncem

21 cm visoka, v krasnem poliranem okrovu s glasnim dolgo trajajočim, prijetnim zvonjenjem, na močno sidro iz jekla da se tudi zapreti, da ne zvoni, 1a kvaliteta samo 2-85 fl.

Brez nevarščine! Zamena dovoljena ali pa se vrne denar. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, ako se denar naprej vpošlje.

HANNS KONRAD

Prva tovarna za ure v Brūx-u štev. 949 (Češko).

Došlo mi je že več kakor 10 tisoč pisem priznanja iz vseh delov sveta.

Tvrdka je ustanovljena leta 1887.

Bogato ilustrovani ceniki (katalogi) z več kakor 800 podobami se na zahtevanje vsakomur določijo zastoj in poštnine prosto.

Franc Matheis v Brežicah

javlja slavnemu občinstvu, da bo od 1. septembra t. l. naprej v svoji prodajalnici med drugim blagom tudi zopet prodajal

manufakturno blago,

katerega si je v veliki množini

čisto vse na novo založil iz najprvih in največjih tovarn (fabrik), po jako nizkih cenah, tako da se bo za bodoče pri njemu vse najbolj po ceni in v najboljši kakovosti prodajalo. Nobeden naj ne zamudi si ogledati Matheisovo

veliko, čisto novo zalogo manufakturne robe.

Nadalje priporoča Matheis svojo veliko zalogo stavbenih traverzov, cementa, umetnih gnojil, tomaževe žindre, trstine, kranjskega redilnega prahu, železne studence (štirne, Schlagbrunnen), strešnega kleja (Dachpappe).

Glavna zaloga najboljše in najlepše moke iz celjskega mestnega mlina.

Matheis vsikdar kupi in po najvišji ceni plača vsakovrstne kmečke pridelke, kakor so: jajca, laneno seme, fižol, pšenico, koruzo, oves, ječmen, ajdo, bučne koščice, strd, vinski kamen (Weinstein) itd.

Kdor ima česar za prodati, naj prinese ali pripelje k Matheisu v Brežice, ker tamkaj bo dobil svojo blago najboljše plačano.

275

Dve domačiji

se prodata posamič ali pa skupno zavoljo bolehavosti posestnice po dogovoru. Posestvi ležite v ravnini ter ste v dobrem stanu. Kraj je varen pred povodnjo in tudi toča je ondi redka. Kdor želi ugodno in po ceni kupiti, naj ne zamudi te priložnosti. Edno potestvo meri 5 oralov in 1435 □ sežnjev polja, 770 □ sežnjev travnika, 215 □ sežnjev pašnika, 3 orale 907 □ sežnjev gozda in 105 □ sežnjev stavbenega prostora; skupaj toraj 10 oralov in 229 □ sežnjev.

Drugo posestvo obsega 20 oralov 162 □ sežnjev polja, 3 orale 670 □ sežnjev travnikov, 12 oralov 1140 □ sežnjev gozda in 368 □ sežnjev stavbenega prostora: skupno 36 oralov 670 □ sežnjev.

Zanesljivi kupci naj se oglasijo pri: **Alojzija Domnig** p. d. Domnig v Kokjem, pošta Doberlaves (Eberndorf) na Koroškem. 237

Najizvrstnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

V isti tovarni izhaja tudi strokovni list „Tamburica“

po edenkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron s glasbeno prilogo vred.

Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj 236

Repno seme

(pravo gorenjsko) in

rudečo deteljo

(inkarnatko) ima naprodaj

Josip Kordin, v Ljubljani.

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na

agenturo **Zwilchenbart** v Buchsu in v Baslu

(Švica.)

Havre-New York.

Vožnja čez morje samo 6 dni

Na vsako vprašanje da se poštne prosti brezplačen odgovor in pojasnilo.

108